

**DIAGNOZA OBSZARU
LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA DORZECZE ŁEBY**

SPIS TREŚCI

DIAGNOZA OBSZARU	1
LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA DORZECZE ŁEBY	1
SPIS TREŚCI	2
POŁOŻENIE WARUNKI FIZJOGRAFICZNE I SPÓJNOŚĆ OBSZARU	3
ZASOBY PRZYRODNICZE i KULTUROWE.....	6
DEMOGRAFIA	8
EDUKACJA, KULTURA, SPORT i REKREACJA.....	9
RYNEK PRACY	12
OSOBY I GRUPY WYKLUCZONE ORAZ POMOC SPOŁECZNA	13
ORGANIZACJE POZARZĄDOWE	14
PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ	17
RYBOŁÓWSTWO I GOSPODARSKA MORSKA	18
ROLNICTWO.....	22
TURYSTYKA.....	23
INWESTYCJE	25
INFRASTRUKTURA I DOSTĘPNOŚĆ	25
LITERATURA.....	27
SPIS RYSUNKÓW	28
SPIS TABEL	28

POŁOŻENIE WARUNKI FIZJOGRAFICZNE I SPÓJNOŚĆ OBSZARU

Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Łeby” działa na obszarze obejmującym wszystkie gminy z powiatu lęborskiego tj. Gminę Miasto Lębork, Gminę Miejską Łeba, Gminę Wicko, Gminę Nowa Wieś Lęborska, Gminę Cewice oraz jedną gminę z terenu powiatu wejherowskiego – Gminę Choczewo. Obszar LGD liczy 71 777 mieszkańców i zajmuje 889 km². Ogólna charakterystyka poszczególnych gmin zrzeszonych w LGD jest następująca¹:

Tabela 1. Ogólna charakterystyka Gmin LGD

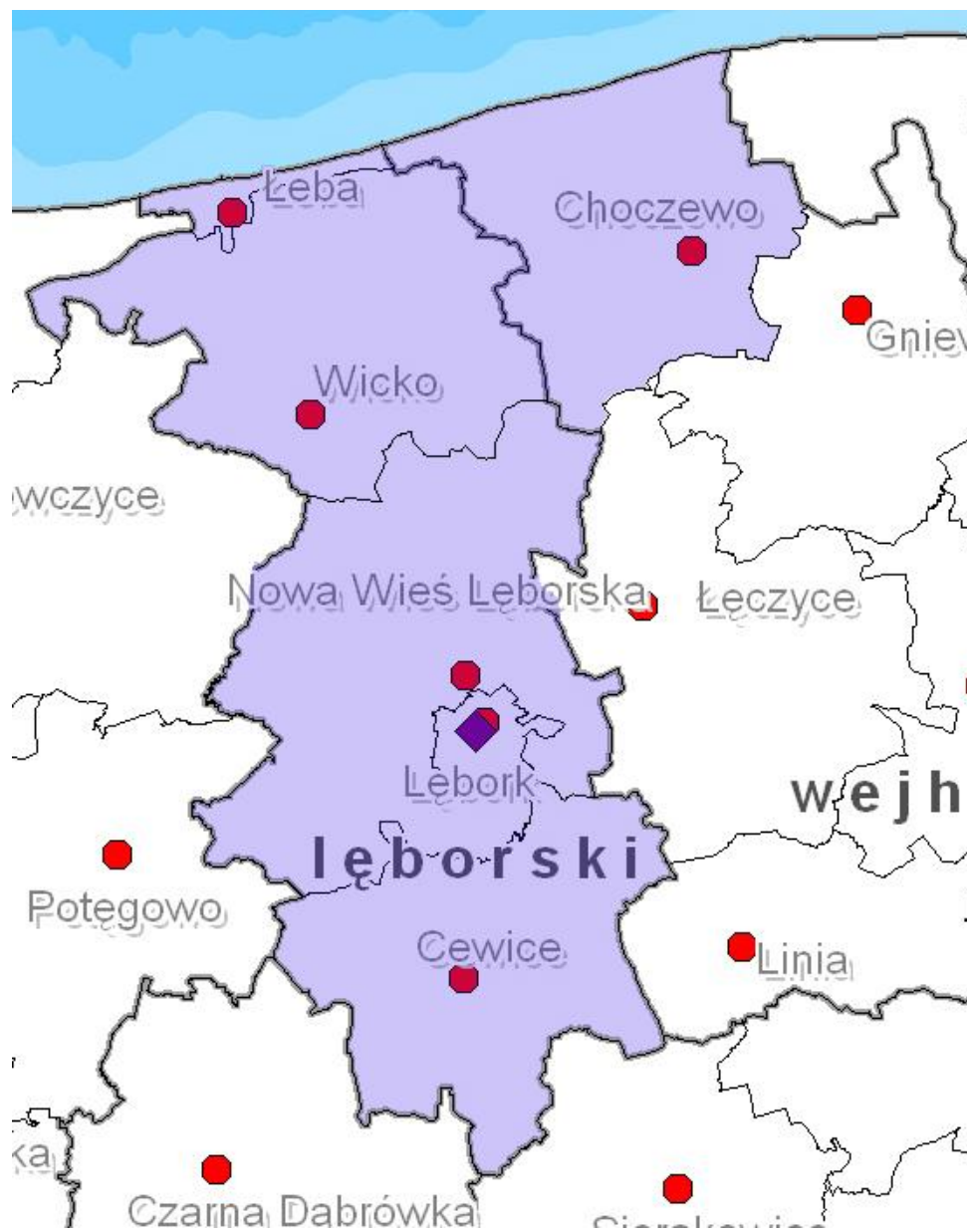
L.p.	Nazwa gminy	Liczba mieszkańców		Powierzchnia gminy	
		os.	%	km ²	%
1	Lębork	35 526	49	18	2
2	Łeba	3 824	5	15	2
3	Wicko	6 046	8	215	24
4	Nowa Wieś Lęborska	13 378	19	270	30
5	Cewice	7 356	10	188	21
6	Choczewo	5 647	8	183	21
Razem		71 777	100	889	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS wg stanu na 31.12.2013 r.

Północną granicę obszaru Lokalnej Grupy Działania „Dorzecze Łeby” stanowią wody Morza Bałtyckiego. Kolejno od północnego zachodu LGD sąsiaduje z gminami Smołdzino, Główny i Potęgowo, na południu graniczy z gminami Czarna Dąbrówka i Sierakowice, natomiast kolejno od południowego wschodu z gminami Linia, Łęczyce, Gniewino oraz Krokowa. Obszar LGD przedstawia poniższa mapa:

¹ Źródło: GUS, stan na 31.12.2013 r.

Rysunek 1. Obszar Lokalnej Grupy Działania Dorzecze Łeby

Źródło: Opracowanie własne

Układ komunikacyjny obszaru jest skupiony wokół drogi krajowej nr 6 i sieci dróg wojewódzkich (opartych na osi północ – południe dróg nr 212, 213, 214) , powiatowych i gminnych prowadzących do niej jako głównego zbiorczego korytarza komunikacyjnego do aglomeracji trójmiejskiej i innych większych miast. Ponadto obsługa komunikacyjna z ośrodkiem większych miast skupiona jest wokół linii kolejowych, głównie nr 202 relacji Gdańsk Główny – Stargard Szczeciński.

Klimat na obszarze LGD związany jest z wpływem Morza Bałtyckiego, które działa jako regulator ciepła powodując łagodniejsze zimy i mniej upalne lata. Północna część obszaru leży w strefie silnych wiatrów, a więc o dużych zasobach energii. Kilkukilometrowy pas wzdłuż morza to obszar o korzystnych warunkach nasłonecznienia, a całość warunków klimatycznych wskazuje na wysokie (m. in. w okresie jesiennym) walory uzdrowiskowe.

Wody powierzchniowe obszaru LGD to jeziora, bagna, mokradła oraz sieć rzeczna z główną rzeką obszaru – rzeką Łeba. Dorzecziami rzeki Łeby na obszarze LGD są: Białogardzka Struga, Charbrowska Struga, Chełst, Kisewska Struga, Kanał Łebski, Kanał Mielnicki, Okalica, Pogorzelica, Sitnica, Struga Krępkowicka oraz Węgorza. Wody podziemne stanowi Główny Zbiornik Wód Podziemnych 207 „Pradoliny Łeby”. Rzeki na obszarze LGD liczące powyżej 2 km to: Łeba (44,3 km), Okalica (17,6 km), Bukowina (16,3 km), Unieszynka (9,1 km), Kisewa (8,3 km), Pogorzelica (6,2 km), Okalica II (5,8 km). Do kanałów liczących powyżej 2 km zlokalizowanych na obszarze LGD należą: Kanał Przyłębski (17,5 km), Kanał Żarnowiecki (7,0 km), Kanał Breński (6,7 km), Kanał Popowy (6,6 km), Kanał Luciński (3,2 km), Kanał Chełst (3,0 km). Ponadto w granicach obszaru LGD znajdują się jeziora tj.: Łebsko, Osowskie, Lubowidzkie, Sarbsko, Oskowo, Brody (Żurawie)². Wszystkie naturalne ciek wodne występujące na obszarze LGD stanowią o rozwoju aktywnej turystyki i rekreacji na opisywanym obszarze.

Według przeprowadzanych w 2013 roku przez WIOŚ w Gdańsku badań wód płynących³ zgodnie z wieloletnim „Programem Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2013-2015” określono stan i kondycje wód płynących na terenie województwa pomorskiego. Rzeki z terenu LGD: Okalica, Chełst i Łeba oraz Bukowina zostały ocenione odpowiednio na II i III klasę czystości (klasy czystości dobrej i zadowalającej jakości). Według badań przeprowadzanych w 2012 r. przez WIOŚ wody przymorskiego Jeziora Łebsko, które dziedziczyło ocenę stanu ekologicznego z 2011 roku, cechował umiarkowany stan biologiczny, zaś niska przezroczystość wód potwierdzała tylko ich obniżoną jakość⁴.

Jednostki dbające o jeziora i rzeki na tym obszarze borykają się z podobnymi problemami wynikającymi m.in. z porównywalnego poziomu zanieczyszczenia (praktycznie jedynie II lub III stopnia) oraz z faktu, że są to zasoby wodne należące do jednego systemu hydrograficznego.

² Starostwo Powiatowe w Lęborku

³ Raport o stanie środowiska w województwie pomorskim w 2013 roku, WIOŚ, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Gdańsk 2014

⁴ Raport o stanie środowiska w województwie pomorskim w 2012 roku, WIOŚ, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Gdańsk 2013

Przestrzenny zakres działania LGD obejmuje obszar ścisłych powiązań administracyjnych, społecznych i gospodarczych. Zaobserwować można zależności pozytywne pod względem rozwoju lokalnego oraz o charakterze ponadregionalnym w ujęciu historycznym jak i przyszłości obszaru. Niektóre z gmin z obszaru LGD znajdują się również w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym realizującym projekt „Obszar funkcjonalny Ziemi Łęborskiej” oraz Obszarze Funkcjonalnym Strefy Przybrzeżnej – Podstrefa 1, które wyznaczają kierunki rozwoju tego obszaru.

Cały obszar charakteryzuje również zbliżony profil gospodarczy. Działalność sektorów gospodarki na obszarze LGD skupiona jest głównie na handlu, usługach, turystyce, rolnictwie i rybołówstwie.

Wewnątrz obszaru zauważa się również zróżnicowania. Północny obszar LGD skupiony jest wokół Morza Bałtyckiego i rybactwa wraz z towarzyszącym tej gałęzi gospodarki ciągłym rozwojem turystyki i gastronomii. Wewnątrz obszaru widoczna jest miejska specyfika Łęborka. Wokół jego miejskich szeroko rozumianych usług publicznych i prywatnych przedsiębiorców skupione jest życie mieszkańców powiatu łęborskiego. Wewnętrzna i południowa część obszaru LGD to środowisko wiejskie i towarzyszący temu środowisku rolniczy charakter tych terenów.

Pod względem kulturowym widoczne jest przenikanie kultury kaszubskiej, zaś na północy typowej kultury rybackiej. Jest ona widoczna zarówno poprzez kultywowanie obu kultur jak i zasoby dziedzictwa architektonicznego.

To wszystko sprawia, że obszar LGD Dorzecze Łeby ukierunkowany jest na wspólny rozwój i dążenie do już obranych wspólnych zamierzeń określonych w dokumentach strategicznych i innych planach.

ZASOBY PRZYRODNICZE I KULTUROWE

Obszar LGD posiada wyjątkowe zasoby przyrodnicze, objęte różnymi formami ochrony prawnej. Obszary prawnie chronione zajmują obszar 26 111,67 ha, co stanowi 29,37% obszaru LGD. Jest to zbliżona wartość do tej, występującej w skali regionu. W bliskim sąsiedztwie znajduje się Słowiński Park Narodowy, uznany przez UNESCO Światowym Rezerwatem Biosfery. Niezwykle atrakcyjny turystycznie z unikalnymi na skalę europejską wydmami ruchomymi przesuwanymi się z prędkością dochodzącą do 15 m rocznie, z przybrzeżnymi jeziorami

Gardno i Łębsko oraz przylegającymi do nich terenami⁵. Ponadto na obszarze LGD znajdują się rezerваты przyrody (937,90 ha), obszary chronionego krajobrazu (22631 ha) oraz liczne pomniki przyrody.

Lasy na terenie LGD zajmują, według danych z 2005 roku, 36 557 ha, co stanowi 5,44% powierzchni lasów na terenie województwa pomorskiego. Najbardziej zalesiony jest południowy obszar LGD, przede wszystkim na terenie gminy Cewice, gdzie lasy zajmują prawie 60% powierzchni. Stosunkowo duży stopień zalesienia stanowi ważną atrakcję turystyczną i ma lokalne znaczenie gospodarcze (m.in. jako źródło runa leśnego zbieranego przez ludność zamieszkującą te obszary oraz przez turystów). Lasy mają również istotną rolę pod względem gospodarczym – pozyskiwane drewno trafia do okolicznych tartaków i wybudowanej elektrociepłowni w Lęborku.

Na terenie LGD eksploatowane są według danych Geologa Wojewódzkiego z 2000 roku złoża torfu, które można znaleźć przy północno-zachodniej (gmina Wicko, Nowa Wieś Lęborska). Ponadto na terenie całej LGD są eksploatowane zasoby kruszyw naturalnych, w niektórych miejscach tylko na potrzeby lokalne. W północnej części (w gminach Wicko i Choczewo) wydobywana jest kreda, a na terenie gminy Nowa Wieś Lęborska znajdują się złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej. Na północy w okolicach Łeby znajdują się zasoby soli kamiennej.

Do najważniejszych elementów dziedzictwa kulturowego należą obiekty wpisane do rejestru zabytków. Obiekty dziedzictwa kulturowego koncentrują się w Lęborku – mieście o średniowiecznym rodowodzie, w którym zachowały się: gotycki kościół parafialny, fragmenty murów obronnych z basztami, pozostałości zamku krzyżackiego przekształconego przez przebudowy w XIX w., młyn, spichlerz solny z XVI wieku (obecnie kościół zielonoświątkowy), historyczny układ urbanistyczny z zabudową eklektyczną i secesyjną oraz neogotyckie: kościół poewangelicki i ratusz. Obiekty dziedzictwa kulturowego poza Lęborkiem to przede wszystkim układ urbanistyczny i zespół zabudowy dawnej wsi rybackiej w Łebie, a także małe zespoły i pojedyncze obiekty w szeregu miejscowościach, wśród których na szczególną uwagę zasługują:

- zespoły rezydencjalne (pałacowo – lub dworsko – parkowe) w gminie Wicko, z których najlepiej zachowane są w: Charbrowie, Zdrzewnie, Nowęcinie, Poraju i Roszczycach,

⁵ Strategia Rozwoju Powiatu Lęborskiego – aktualizacja na lata 2014-2020

- zabytkowe dwory i pałace wraz z zachowanymi kompleksami parkowymi w Starbieniu, Zwartowie czy Sasinie,
- kościoły w Bukowinie, Osiekach, Ciekocinie, Zwartowie, Charbrowie i Łebie.

Warto też podkreślić, że obszar LGD obejmuje jedynie część znacznie rozleglejszej krainy historycznej Ziemi Łębarskiej (a wcześniej: Białogardzkiej), której pozytywne „piętno krajobrazowe” w postaci układów rozplanowania wsi i majątków ziemskich, starannie wkomponowanych w terenie i obsadzonych drzewami dróg widoczne jest do dziś również w granicach gminy Choczewo⁶.

DEMOGRAFIA

Na obszarze LGD w roku 2013, pomimo tendencji spadkowych prognozowanej liczny mieszkańców na obszarze LGD, zaobserwowano pozytywny trend związany z przyrostem naturalnym. **Niestety obserwuje się odpływ ludności na obszarze LGD, głównie na obszarze o największym zaludnieniu. Tylko w gminie Wicko zaobserwowano dodatnie saldo migracji. Wzrost liczby ludności na terenach wiejskich związany jest z większym udziałem przyrostu naturalnego na tych obszarach oraz postępującymi procesami suburbanizacji tj. rozprzestrzeniania się osadnictwa miejskiego poza granice administracyjne miast oraz przekształceniami osadnictwa wiejskiego. To zjawisko obserwuje się głównie na terenie Łeby i Wicka.**

Tabela 2. Charakterystyka demograficzna LGD w 2013 r.

L.p.	Nazwa gminy	Liczba mieszkańców	w tym:				Gęstość zaludnienia (os./km ²)	Przyrost naturalny	Saldo migracji
			kobiety	%	mężczyźni	%			
1	Łębork	35 526	18 344	51,6	17 182	48,4	1 973,66	8	-60
2	Łeba	3 824	1 984	51,9	1 840	48,1	188,26	-7	-35
3	Wicko	6 046	3 002	49,6	3 044	50,1	28,12	23	20
4	Nowa Wieś Łęborska	13 378	6 574	49,1	6 804	50,9	49,54	70	-67
5	Cewice	7 356	3 646	49,6	3 710	50,4	39,12	44	-38
6	Choczewo	5 647	2 730	48,3	2 917	51,7	30,86	22	-54
Razem		71 777	36 280	50,5	35 497	49,5	80,74	160	-234

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

⁶ Strategia Rozwoju Powiatu Łębarskiego – aktualizacja na lata 2014-2020

W strukturze ludności obszaru LGD jest zachowana równowaga płci. Współczynnik feminizacji w roku 2013 wynosił 103, co oznacza niewielką dominację kobiet. W gminach miejskich współczynnik ten wynosił 108-109, natomiast w gminach wiejskich kształtował się na poziomie 94-99.

EDUKACJA, KULTURA, SPORT I REKREACJA

Na obszarze powiatów LGD ludność z wykształceniem średnim i policealnym stanowi największy odsetek mieszkańców (po 31% w powiecie łębarskim i wejherowskim). Pod względem struktury wykształcenia kolejne liczne grupy stanowią mieszkańcy z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz podstawowym (odpowiednio: 26% w powiecie łębarskim i 27% w wejherowskim oraz 22% w powiecie łębarskim i 20% w powiecie wejherowskim). Mniejszy odsetek stanowią mieszkańcy z wykształceniem wyższym (15% w powiecie wejherowskim i 13% w powiecie łębarskim). Obserwuje się znacznie większy udział osób z wyższym oraz średnim i policealnym wykształceniem na terenach miejskich niż wiejskich. Relacja pozostałych poziomów wykształcenia mieszkańców obszaru LGD jest dość równoważna.

Tabela 3. Wykształcenie na terenie powiatów LGD

Powiat	wyższe	średnie i policealne	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne	podstawowe ukończone	podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	Razem
Łębarski	6 877	16 189	13 975	3 267	11 767	845	52 920
%	13%	31%	26%	6%	22%	2%	100%
miasto	5 080	10 719	7 910	1 759	6 030	437	31 935
wieś	1 797	5 470	6 065	1 508	5 737	408	20 985
Wejherowski	24 797	49 260	42 741	9 611	32 022	1 766	160 197
%	15%	31%	27%	6%	20%	1%	100%
miasto	18 809	33 627	23 129	4 974	14 406	793	95 738
wieś	5 988	15 633	19 612	4 637	17 616	973	64 459

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Edukacja na obszarze LGD jest organizowana w niepublicznych i publicznych: przedszkolach, szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Na obszarze LGD znajduje się 50 placówek przedszkolnych, 23 szkoły podstawowe, 14 gimnazjów, 19 szkół ponadgimnazjalnych oraz 2 placówki niepubliczne. Ponadto na terenie LGD znajduje się Wydział Zamiejscowy Wyższej Szkoły Administracji i Biznesu.

Tabela 4. Placówki oświatowe na obszarze LGD, stan na 09.2013 r.

L.p.	Nazwa gminy	Punkt przedszkolny	Oddział przedszkolny przy szkole podstawowej	Przedszkole	Szkoła podstawowa	Gimnazjum	Szkoła ponadgimnazjalna
publiczne							
1	Lębork	0	6	6	4	3	5
2	Łeba	0	3	0	1	1	0
3	Wicko	0	2	2	3	1	0
4	Nowa Wieś Lęborska	0	8	0	5	4	0
5	Cewice	0	4	2	5	1	0
6	Choczewo	0	0	1	2	1	0
<i>Razem</i>		<i>0</i>	<i>23</i>	<i>11</i>	<i>20</i>	<i>11</i>	<i>5</i>
niepubliczne							
1	Lębork	2	0	4	1	2	11
2	Łeba	0	0	5	0	0	4
3	Wicko	1	0	0	0	0	0
4	Nowa Wieś Lęborska	0	0	1	0	0	1
5	Cewice	0	1	1	2	1	0
6	Choczewo	0	0	1	0	0	0
<i>Razem</i>		<i>3</i>	<i>1</i>	<i>12</i>	<i>3</i>	<i>3</i>	<i>16</i>
Ogółem		3	24	23	23	14	21

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Lęborku oraz Urzędu Gminy Choczewo

Oferta edukacyjna na obszarze LGD jest dość bogata. Kształcenie na poziomie ponadgimnazjalnym jest prowadzone na wysokim poziomie, a funkcjonowanie placówki szkoły wyższej stwarza szanse kontynuowania nauki na miejscu, co podwyższa tendencje wzrostową odsetka ludności posiadających wykształcenie wyższe na obszarze LGD. Działania edukacyjne na obszarze LGD są uzupełniane poprzez organizowanie Targów Edukacyjnych czy działalność Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

Tabela 5. Współczynnik skolaryzacji netto obszarze LGD na przełomie 2007-2013

L.p.	Nazwa gminy	Rodzaj szkoły	Współczynnik skolaryzacji						
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1	Lębork	podstawowa	107,49	107,5	107,84	105,51	105,82	105,01	104
		gimnazjum	103,91	106,15	104,24	103,25	104,86	105,85	106,05
2	Łeba	podstawowa	124,89	126,76	131,34	124,88	117,73	112,44	113,9
		gimnazjum	113,55	105,33	106,98	109,76	114,78	111,97	111,4
3	Wicko	podstawowa	81,76	82,6	81,78	79,16	76,51	72,64	72,51
		gimnazjum	76,14	75,20	72,88	72,29	70,73	70,52	69,11
4	Nowa Wieś Lęborska	podstawowa	75,21	73,04	72,84	70,61	70,45	70,57	69,11
		gimnazjum	72,32	68,05	73,52	69,88	93,69	66,98	69,87
5	Cewice	podstawowa	96,07	95,99	96,28	94,51	95,77	93,84	95,02
		gimnazjum	102,07	97,20	95,68	90,91	93,69	94,64	90,99

6	Choczewo	podstawowa	97,95	99,53	98,55	93,03	90,67	89,24	86,58
		gimnazjum	85,19	86,38	90,17	88,74	91,09	83,89	83,17

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

W latach 2007-2013 w większości gmin zrzeszonych w LGD współczynniki skolaryzacji netto, zarówno dla szkół podstawowych jak i gimnazjów spadły. Współczynnik skolaryzacji netto jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby ludności (stan na 31.12.) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania. Oznacza to, że do szkół zlokalizowanych w tych gminach uczęszcza mniej dzieci w wieku typowym dla tych etapów kształcenia. Jest to również tendencja obserwowana zarówno w Polsce jak i województwie pomorskim. Odmienną sytuację obserwuje się jedynie w przypadku gimnazjów w Lęborku, gdzie w stosunku do roku 2007 zaobserwowano wzrost o 2,14 p proc. Poza wzrostowym trendem, miasto Lębork, zaraz po mieście Łeba odnotowuje najwyższy poziom wskaźników. Najgorszą sytuację obserwuje się w gminach Wicko i Nowa Wieś Lęborska. Wiąże się to z tym, że dzieci w wieku edukacji podstawowej nie uczęszczają do szkół w swojej gminie. Dzieci te zaczynają uczęszczać do szkół w miastach, gdzie współczynniki przekraczają 100%. Trend ten bardzo widoczny jest właśnie w przypadku gimnazjów na terenie miasta Lębork.

Na obszarze LGD dość dobrze wygląda sytuacja pod względem komputeryzacji w szkołach. Wszystkie szkoły są wyposażone w komputery przeznaczone do użytku uczniów z dostępem do Internetu. Jednak w przypadku ilości uczniów przypadających na 1 komputer z dostępem do Internetu wygląda nieco gorzej. Najgorzej sytuacja wygląda w gimnazjach w gminie Wicko, gdzie wskaźnik wynosi prawie 18 osób. W przypadku szkół podstawowych sytuacja jest najgorsza w gminie Choczewo – wskaźnik wynosi ponad 18 osób. W przypadku szkół ponadgimnazjalnych wskaźnik ten wynosi: w Lęborku – 6,88 i Łebie – 0,49.

Dostęp do edukacji przedszkolnej na obszarze LGD jest zróżnicowany. Ogólnie, odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym wynosił w 2013 roku on 70,3%. W województwie pomorskim wynosił 70,4%, zaś w kraju 74,1%. Warto dodać, że od roku 2007 wskaźnik ten wzrósł prawie dwukrotnie z 45,5% do wspomnianych 70,3%. Mimo to widoczne są duże dysproporcje pomiędzy poszczególnymi gminami. Najbardziej korzystna sytuacja jest w mieście Łeba (106,1%), najmniej jednak w gminie Wicko (46,6%).

Obszar LGD charakteryzuje się bardzo bogatą i unikalną historią i tradycją. Świadczą o tym nie tylko materialne zasoby dziedzictwa kulturalnego, ale także tradycje wciąż obecne w codziennym życiu mieszkańców.

Kultura na terenie LGD to nie tylko zasoby dziedzictwa architektury, ale także dostęp do kultury poprzez ośrodki (domy) kultury, biblioteki czy świetlice. W tych obiektach organizowany jest szereg imprez o charakterze kulturalnym, jak również pełnią one funkcję miejsc dostępu do bezpłatnej kultury. Obserwuje się rozwój czytelnictwa, rozwój świadomości kulturalnej aktywności społecznej. Mieszkańcy coraz częściej włączają się akcje charytatywne czy społeczne. Częściej zgłaszają chęć przynależności do sformalizowanych i niesformalizowanych grup społecznych.

Na obszarze LGD wskaźnik określający czytelników bibliotek publicznych na 1 tys. ludności jest zdecydowanie wyższy od średniej dla województwa, (która wynosi 155 osób), i wynosi 161 osób. W Łebie jest to liczba 282, a w Lęborku wynosi 224. Ponadto na obszarze LGD w 2013 roku stosunku do roku 2007 odnotowano niewielki wzrost księgozbioru przypadającego na 1 mieszkańca.

Na obszarze LGD do 2012 wzrastało zainteresowanie kulturą fizyczną, co było odmiennym trendem od występującego w województwie. Do roku 2014 zaobserwowano spadek liczby członków klubów sportowych o 6% (gdzie od 2008 do 2012 zaobserwowano wzrost o 16%). W przypadku osób ćwiczących widoczny jest ten sam trend. Do roku 2012 zaobserwowano wzrost o 10%, przy czym od roku 2012 do 2014 nastąpił spadek o 7%.

Należy zauważyć, że występuje dysproporcja w udziale kobiet ćwiczących w klubach sportowych. Średnio stanowią one ok. 30% ćwiczących podczas zajęć.

RYNEK PRACY

W 2013 roku na obszarze LGD pracowało ponad 11 tys. mieszkańców. Osoby pracujące na obszarze LGD stanowiły ponad 2% siły roboczej województwa pomorskiego. Największy udział siły roboczej stanowili mieszkańcy Lęborka oraz Gminy Nowa Wieś Lęborska. Udział kobiet w strukturze zatrudnienia na rynku pracy jest większy niż udział mężczyzn. Na obszarze LGD proporcja ta jest również większa niż w skali województwa.

Tabela 6. Rynek pracy na obszarze LGD w 2013 r.

L.p.	Nazwa gminy	Pracujący				Bezrobotni			
		Liczba	% w LGD	w tym % kobiet	% w ludności w wieku produkcyjnym	Liczba	% w LGD	w tym % kobiet	% w ludności w wieku produkcyjnym
1	Lębork	7 304	64	35	32,1	2 324	46	25	10,2
2	Łeba	953	8	6	38,3	234	5	2	9,4
3	Wicko	542	5	3	14,0	541	11	6	14,0
4	Nowa Wieś Lęborska	1 653	15	8	19,2	992	20	11	11,5
5	Cewice	541	5	3	11,6	543	11	6	11,6
6	Choczewo	405	4	2	11,1	418	8	5	11,5
Razem		11 398	100	56	21,1	5 052	100	55	11,3
7	Pomorskie	507 251	x	51	33,2	114 148	x	55	7,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS-BDL

Pomimo rosnącej liczbie osób pracujących, obszar LGD charakteryzuje się małą aktywnością zawodową. Biorąc pod uwagę cały obszar LGD, Lębork oraz gmina Nowa Wieś Lęborska charakteryzuje się największym odsetkiem osób bezrobotnych (pomimo największego udziału siły roboczej na obszarze LGD). Udział kobiet pozostających bez pracy – tak jak w przypadku udziału siły roboczej – jest większy niż kobiet. Jednocześnie stanowi taki sam odsetek jak w przypadku struktury występującej w województwie.

Odsetek ludności pozostającej bez pracy w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym jest znacznie wyższy niż w regionie. Najmniejsze wartości obserwuje się w środowiskach miejskich, przy czym najkorzystniejsza sytuacja występuje w przypadku miasta Lębork. W 2013 roku trudniejsza sytuacja występowała na terenach wiejskich – najgorszą sytuację zaobserwowano w gminie Wicko – 14,0%.

Podobnie niekorzystną sytuację obserwuje się w stosunku do wartości notowanych w skali regionu w przypadku odsetka ludności pracującej w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym. Wartości te są znacznie niższe niż w regionie. Najlepsza sytuacja występuje także w przypadku środowiska miejskiego, zaś na terenach wiejskich wartości są znacznie niższe niż w regionie.

OSOBY I GRUPY WYKLUCZONE ORAZ POMOC SPOŁECZNA

Mieszkańcy obszaru LGD korzystają ze środowiskowej pomocy społecznej częściej niż wynosi średnia w województwie pomorskim. W województwie pomorskim udział osób korzystających z pomocy społecznej stanowi ok. 8,7%, natomiast na obszarze LGD odsetek tych osób kształtuje się na poziomie 9-13% na obszarach miejskich i 15-23% na obszarach wiejskich.

Tabela 7. Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej LGD w 2013 r.

L.p.	Nazwa gminy	Liczba mieszkańców	Liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej	%
1	Lębork	35 526	3 425	9,6
2	Łeba	3 824	389	10,1
3	Wicko	6 046	1 355	22,4
4	Nowa Wieś Lęborska	13 378	2 045	15,3
5	Cewice	7 356	1 624	22,1
6	Choczewo	5 647	1 327	23,4
Udział razem		71 777	10 165	14,16

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Zasięg korzystania przez mieszkańców obszaru LGD z pomocy społecznej **obrazuje małą przedsiębiorczość mieszkańców.**

Na obszarze LGD występują głównie problemy społeczne takie jak ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, rodziny niepełne. Są to najczęstsze problemy, które determinują mieszkańców do korzystania z pomocy społecznej.

ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

Na obszarze LGD działalność pożytku publicznego prowadzi bardzo wiele organizacji pozarządowych. Duży odsetek istniejących organizacji pozarządowych funkcjonuje jedynie formalnie. Mimo tego widoczny jest potencjał aktywnie funkcjonujących organizacji pozarządowych.

W Powiecie Lęborskim funkcjonuje następująca ilość organizacji:

- 31 stowarzyszeń zwykłych,
- 131 stowarzyszeń zgłoszonych do Krajowego Rejestru Sądowego,

- 24 uczniowskich klubów sportowych, zarejestrowanych w ewidencji Starosty Lęborskiego,
- 30 stowarzyszeń kultury fizycznej, zarejestrowanych w ewidencji Starosty Lęborskiego.

Tabela 8. Organizacje pozarządowe na terenie LGD

Gmina	Liczba organizacji
Gmina Lębork	45
Gmina Łeba	24
Gmina Nowa Wieś Lęborska	20
Gmina Cewice	15
Gmina Wicko	10
Gmina Choczewo	31

Źródło: Dane COP Lębork

Na obszarze LGD istnieje 145 organizacji pozarządowych. Największa ilość zarejestrowanych organizacji jest w Lęborku – 45 oraz w Gminie Choczewo – 31, najmniej w Gminie Wicko – 10 organizacji.

Zakres działania wszystkich organizacji pozarządowych funkcjonujących na terenie LGD jest bardzo podobny.

Głównym kierunkiem działania jest krzewienie kultury, sportu, aktywizacja różnych grup społecznych (młodzieży, seniorów), jak również rozwojem regionu pod kątem turystyki i promocji regionu.

Głównym kierunkiem działań tych organizacji są:

- kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej,
- pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób,
- działania na rzecz osób niepełnosprawnych,
- ratownictwo i ochrona ludności,
- nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie,
- ochrona i promocja zdrowia,
- ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego,
- działania na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwem,
- działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym,

- przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.

Większość organizacji funkcjonujących na terenie LGD kieruje swoją ofertę do osób indywidualnych. Od 2010 roku na terenie LGD działa Centrum Organizacji Pozarządowych, które wspiera aktywność społeczną mieszkańców, grupy nieformalne oraz organizacje pozarządowe. W ramach swoich zadań COP prowadził inkubator dla organizacji (wsparcie techniczne: sprzęt biurowy, materiały biurowe, materiały merytoryczne), poradnictwo formalno-prawne, specjalistyczne, szkolenia, działania na rzecz reprezentacji i integracji III sektora .

Organizacje są na różnym poziomie rozwoju i przygotowania do procesu profesjonalizacji działań. Borykają się z problemami i przeszkodami, które często ograniczają możliwość realizacji misji społecznej w takim zakresie i zasięgu jaki odpowiadałby organizacjom.

Najważniejsze zidentyfikowane problemy organizacji to:

- mała dywersyfikacja źródeł finansowania organizacji;
- oparcie finansowania działań organizacji w większości na środkach publicznych;
- zbyt małe środki finansowe w organizacjach, które nie pozwalają na swobodną realizację działań statutowych;
- brak planowania strategicznego (długofalowego) w organizacjach.

Organizacje pozarządowe na terenie LGD nie odgrywają istotnej roli jako pracodawcy. Niewiele z nich na stałe zatrudnia pracowników, część okazjonalnie korzysta z płatnej pracy na zasadzie jednorazowych umów lub zleceń. Jeszcze mniej aktywnych organizacji pozarządowych prowadzi działalność gospodarczą, z której zysk przeznaczany jest w całości na cele statutowe tych podmiotów. Przeważająca liczba organizacji opiera się na pracy wolontariackiej swoich członków (Dane COP Lębork).

Brak jest kompleksowych badań na temat aktywności mieszkańców obszaru LGD. Częściowy obraz aktywności daje zestawienie zbiorcze wniosków złożonych w ramach Funduszu Akumulator Społeczny. Dużą aktywność wykazują organizacje pozarządowe oraz grupy nieformalne, startując w tym konkursie grantowym .

Akumulator Społeczny to przyjazny, trwałe i innowacyjny fundusz, mający na celu pobudzenie aktywności społecznej mieszkanki i mieszkańców Pomorza. Skierowany jest do grup nieformalnych i organizacji pozarządowych, działających na rzecz dobra wspólnego (dane COP Lębork).

Wnioski złożone w ramach Funduszu Akumulatora Społecznego 2014/15 przez organizacje pozarządowe i grupy nieformalne :

Tabela 9. Wnioski złożone w ramach Funduszu Akumulatora Społecznego 2014/15 przez organizacje pozarządowe i grupy nieformalne

2014	Wnioski złożone	Łącznie dofinansowano 25 wniosków z Powiatu Lęborskiego i 1 z Gminy Choczewo
Gmina Lębork	18	
Gmina Łeba	3	
Gmina Nowa Wieś Lęborska	18	
Gmina Cewice	1	
Gmina Wicko	17	
Gmina Choczewo	3	
2015	Wnioski złożone	
Gmina Lębork	41	
Gmina Łeba	10	
Gmina Nowa Wieś Lęborska	36	
Gmina Cewice	9	
Gmina Wicko	19	
Gmina Choczewo	2	

Źródło: Dane COP Lębork

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

Obszar LGD charakteryzuje się wysoką przedsiębiorczością mieszkańców. Obrazuje to duża ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, co obrazuje wskaźnik podmiotów wpisanych do rejestru REGON przypadających na 10 tys. mieszkańców. Dla obszaru LGD wskaźnik ten w rok 2013 wynosił 1389,83, gdzie średnia dla województwa pomorskiego wynosiła 1183,8. Najwyższą wartość wskaźnika (powyżej średniej województwa) osiągają miasta: Łeba (3546) i Lębork (1274). W 2014 roku wskaźnik ten wraz z zaobserwowanym wzrostem w województwie pomorskim (1199) wzrósł na obszarze LGD (1394,83).

Na przełomie lat 2009-2013 zaobserwowany został spadek nowozakładanych firm na obszarze LGD. Liczba nowo zarejestrowanych jednostek w rejestrze REGON na 10 tys. ludności na obszarze LGD w roku 2013 wynosiła 118. Sytuacja ta była zbliżona do tej, która obserwowano na terenie całego województwa pomorskiego (113). Mimo zaobserwowanego spadku, na obszarze LGD obserwowany był wyższy wskaźnik niż wynosiła średnia w województwie (zwłaszcza na obszarach miejskich: Łeba – 174, Lębork – 112).

Wśród zarejestrowanych podmiotów dominowała branża handlu hurtowego i detalicznego oraz naprawy pojazdów samochodowych (23%), na kolejnych miejscach znalazło się budownictwo (14%), działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (13%) oraz przetwórstwo przemysłowe (10%).

RYBOŁÓWSTWO I GOSPODARSKA MORSKA

Wybrzeże morskie i zasoby wodne stanowią o rozwoju sektora rybactwa (połowy oraz akwakultura) na obszarze LGD. Na tle kraju województwo pomorskie jest największym producentem pochodzących z hodowli ryb łososiowatych, z czego na obszarze LGD istnieje 16 tego typu hodowli, z których aż 10 znajduje się na terenie gminy Nowa Wieś Lęborska. Według danych przekazywanych w ramach sprawozdań RRW-22 za rok 2013⁷ na obszarze LGD powierzchnia ewidencyjna stawów ziemnych wynosi 6,3 ha, natomiast powierzchnia ewidencyjna stawów betonowych wynosi 4,747 ha. Produkcja ryb na tym obszarze wyniosła 1 562 500 kg, a zatrudnione na stałe były 43 osoby. Według aktualnych danych krajowa powierzchnia ewidencyjna stawów wynosi 74 733 ha⁸. W powierzchni tej zawarte są nie tylko grunty pod zbiornikami wodnymi, lecz także grunty pod obiektem stawowym, między innymi tereny przyległe do stawów i rowy. Według badań statystyki publicznej średnie wykorzystanie powierzchni stawowych w ostatnich czterech sezonach wyniosło 82,5%⁹, co pozwala określić aktualną powierzchnię produkcyjną (użytkową) stawów w Polsce na około 61 650 ha. Pomimo wyłączeń z produkcji znacznych powierzchni stawowych, Polska jest dysponentem największego areału czynnych stawów w Unii Europejskiej, który powinien zostać zachowany¹⁰.

⁷ Dane źródłowe uzyskane z Instytutu Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie (brak danych dot. gminy Choczewo)

⁸ Dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii, stan na 1 stycznia 2012 r.

⁹ Lirski A., Myszkowski L. 2013 –Polska akwakultura w 2011 roku, na podstawie analiz kwestionariuszy RRW-22. Część 2. – Komun. Ryb. 1: 16-24

¹⁰ Strategia Karp 2020

Według danych przekazywanych w ramach sprawozdań RRW-19 za rok 2013¹¹ w porcie w Łebie zarejestrowanych było 30 jednostek rybackich. Wartość produkcji ustalona na podstawie danych z RRW-19 na obszarze LGD wynosiła 5 371 018 zł. Zatrudnienie przy połowach w sektorze wynosiło 96 osób, z czego na morzu – 84 (w tym 31 osób stanowili właściciele), zaś na lądzie – 15 (w tym 11 osób stanowili właściciele). Na obszarze LGD w roku 2013 znajdowało się 8 zakładów przetwórczych, w których głównie wytwarzane są konserwy oraz ryby wędzone i mrożone z m.in. gatunków takich jak dorsze, szproty, makrele.

Gospodarka morska na obszarze LGD to przede wszystkim rybołówstwo, charakteryzujące się wieloletnimi tradycjami. Perspektywy rozwoju rybołówstwa są jednak ograniczone, m.in. z uwagi na mechanizmy ochrony zasobów Bałtyku, w tym polityką UE zmniejszania limitów połowowych i złomowania części kutrów. Jednak obserwuje się coraz większy dynamiczny rozwój turystyki morskiej i wędkarskiej. Następuje transformacja części sektora na jednostki świadczące różne usługi turystyczne.

Z kolei jeśli chodzi o źródła pozyskiwania surowca do przetwórstwa rybnego, na następuje stopniowe przeniesienie punktu ciężkości z połowów na akwakulturę.

Obszar LGD charakteryzuje się bardzo dobrze rozwiniętą gospodarką morską. Dwie gminy: Łeba i Choczewo bezpośrednio graniczą z Morzem Bałtyckim. Infrastruktura morska tj. port i bazy rybackie świadczą o znaczeniu tych kierunków rozwoju dla obszaru LGD. Trwała infrastruktura wymaga ciągłej modernizacji, jednak wykorzystanie dostępnego potencjału napędza rozwój tego sektora gospodarki.

W Łebie znajduje się port jachtowy. Jest pierwszym tego typu kompleksowym przedsięwzięciem zrealizowanym na polskim wybrzeżu. Może przyjąć ponad 120 jednostek różnych klas, w tym także jachty żaglowe o długości do 18 m i motorowe do 24 m długości.

Na koniec 2013r. flota rybacka wpisana do polskiego rejestru statków liczyła 838 jednostek o łącznym tonażu 33,9 tys. GT i mocy silników 81,4 tys. kW. Składała się ona z 3 trawlerów dalekomorskich (wszystkie w sektorze prywatnym), 139 kutrów bałtyckich i 696 łodzi motorowych i wiosłowych. Jednak nie wszystkie wpisane w końcu roku do rejestru statki prowadziły połowy na Bałtyku. Żadnej aktywności połowowej nie wykazało 50 jednostek (6% stanu floty)¹².

¹¹ Dane źródłowe uzyskane z Morskiego Instytutu Rybackiego – Państwowego Instytutu Badawczego w Gdyni

¹² Morska Gospodarka Rybna w 2013 r., Morski Instytut Rybacki – Państwowy Instytut Badawczy Zakład Ekonomiki Rybackiej, Gdynia, czerwiec 2014

Flota kutrowa niemal w całości należała do armatorów prywatnych. Z przedsiębiorstw sektora publicznego własną działalność poławową na Bałtyku w 2013 r. prowadziło PPIUR „Szkuner”, eksploatując 5 kutrów rufowych B-403/410 i B-280. W strukturze floty kutrowej nastąpiły dalsze zmiany. Po raz kolejny najwięcej statków ubyło w najliczniejszej i najstarszej grupie kutrów 15 - 17,9 m, w której stan floty zmniejszył się o 6 jednostek (13%), a o 3 jednostki zmniejszył się potencjał kutrów 23-24,9 m (23%). Przybyły natomiast 8 kutry 18-19,9 m (14%), 3 kutry w grupie jednostek 26 m i większych (12,5%) i 1 kuter 25-25,9 m (10%). Liczba kutrów 20-22,9 m nie zmieniła się. Średni wiek kutrów na koniec 2013 r. zwiększył się o 1 rok i wynosił 44,4 lat. W poszczególnych klasach długościowych kutrów zwiększył się on od 0,6 lat do 1,8 lat (najwięcej wśród kutrów 26 m i większych). Choć flota kutrowa jest ogólnie bardzo stara, to wiele zaawansowanych wiekowo jednostek poddanych zostało całkowitej modernizacji i są obecnie wyposażone w nowe silniki oraz nowoczesne urządzenia nawigacyjne i poławowe. Nie było żadnego kutra, który miałby mniej niż 16 lat, a wieku 25 lat nie przekroczyło jeszcze 15 jednostek. Kutrów starszych niż 25 lat było w 2013 r. aż 124 (89% stanu floty). Ponad połowa ogólnej liczby kutrów (71%) eksploatowana była dłużej niż 35 lat, a 78 jednostek (56%) ponad 45 lat. Najliczniejsza grupa jednostek rybackich - kutry 15-17,9 m (30% stanu floty), miały w 2013 r. średnio 53,7 lat, a jednostki drugiej pod względem liczebności grupy kutrów 18-19,9 m (23% stanu floty) miały średnio 51,5 lat. Najmłodszymi jednostkami we flocie bałtyckiej były kutry 26 m i większe, których średni wiek sięgał 30,3 lat. Ponad połowa 5 wszystkich kutrów (57,5%) zarejestrowana była w 3 portach: Władysławowie, Ustce i Kołobrzegu. Największą bazą było Władysławowo, gdzie stacjonowało 36 jednostek¹³. Łeba jako baza znajdowała się w na 5. miejscu.

Tabela 10. Liczba, pojemność i moc floty kutrowej według portów rejestracji w latach 2011-2013

Port	2011				2012				2013			
	Liczba kutrów	GT	kW	Średni wiek	Liczba kutrów	GT	kW	Średni wiek	Liczba kutrów	GT	kW	Średni wiek
Gdańsk	4	341	1 116	33,5	3	266	866	37,0	3	266	866	38,0
Górki Wschodnie	1	47	281	48,0	1	47	305	49,0	1	47	305	50,0
Górki Zachodnie	4	170	1 052	51,3	4	170	1 052	52,3	4	172	1 052	53,3
Hel	8	972	3 005	36,4	8	972	3 005	37,4	8	1 115	3 005	38,4
Jastarnia	14	538	2 990	51,6	14	539	2 990	52,6	14	559	2 990	53,6
Władysławowo	39	4 184	11 743	37,8	36	3 990	10 914	38,1	36	4 151	11 004	39,1

¹³ Ibidem

Łeba	10	416	1 871	49,2	10	416	1 871	50,2	10	416	1 871	51,2
Ustka	26	1 824	5 336	43,9	27	1 973	5 664	43,3	27	2 073	5 674	44,3
Darłowo	10	352	1 294	51,2	10	352	1 294	52,2	10	352	1 291	53,2
Kołobrzeg	18	2 083	5 999	35,4	18	2 184	6 024	36,3	17	2 280	5 950	36,4
Dziwnów	6	493	1 408	51,0	6	515	1 420	52,0	6	545	1 420	53,0
Świnoujście	3	220	937	47,0	3	220	781	48,0	3	229	781	49,0
Razem	143	11 640	37 032	44,7	140	11 644	36 186	45,7	139	12 205	36 209	46,6

Źródło: *Morska Gospodarka Rybna w 2013 r., Morski Instytut Rybacki – Państwowy Instytut Badawczy Zakład Ekonomiki Rybackiej, Gdynia, czerwiec 2014*

Flota łodziowa na koniec 2013 r. składała się z 696 łodzi motorowych i wiosłowych. Liczbę łodzi pomocniczych, które nie były wpisane do rejestru statków, szacuje się na około 100 - 120. W stosunku do roku poprzedniego stan floty łodziowej znajdującej się w rejestrze statków zwiększył się netto o 41 jednostek (6%), w tym wśród łodzi do 12 m długości przybyło 40 jednostek, a w grupie łodzi 12- 14,9 m 1 jednostka. Zdecydowaną większość (634 jednostki, tj. 91%) stanowiły łodzie motorowe. Moc ich silników wynosiła 30,6 tys. kW i była o 0,1 tys. kW (0,3%) wyższa niż rok wcześniej. Dominującą grupą były łodzie w wieku do 25 lat (57%), a jednostek pływających dłużej niż 45 lat było 59 (8,5%). Średni wiek floty łodziowej na koniec 2013 r. wynosił 24,1 lat i był o 0,2 roku niższy niż rok wcześniej. Największymi bazami floty łodziowej były Ustka i Kołobrzeg, gdzie stacjonowało 48 i 41 jednostek. Kołobrzegowi dorównała w 2013 r. Kuźnica, w której przybyło 13 łodzi¹⁴. Łeba uplasowała się w środku tabeli.

Tabela 11. Liczba, pojemność i moc floty łodziowej według portów rejestracji w latach 2011-2013

Port/przystań	2011				2012				2013			
	Liczba łodzi	GT	kW	Średni wiek	Liczba łodzi	GT	kW	Średni wiek	Liczba łodzi	GT	kW	Średni wiek
Ustka	48	651	3 565	33,2	48	639	3 543	34,4	48	655	3 559	35,8
Kołobrzeg	40	825	4 323	20,2	40	826	4 200	19,3	41	859	4 259	19,1
Kuźnica	29	135	666	28,7	28	131	663	29,2	41	138	718	24,6
Darłowo	23	193	1 450	28,1	33	192	1 435	19,2	37	194	1 409	18,2
Jastarnia	31	152	752	30,0	32	153	763	30,8	36	154	767	30,0
Trzebież	34	110	849	21,5	35	113	866	22,4	35	113	864	23,4
Nowa Pasłęka	22	47	871	12,8	24	49	927	13,7	25	50	927	14,8
Władysławowo	22	220	1 536	24,6	22	219	1 567	22,5	23	226	1 632	24,0
Świnoujście	22	244	1 789	19,9	22	244	1 785	20,0	22	245	1 781	21,0
Łeba	23	181	1 134	22,9	21	161	1 005	23,1	22	171	1 054	24,0

¹⁴ Ibidem

Jarosławiec	20	99	771	29,2	19	97	730	29,4	19	97	722	30,4
Dziwnów	13	132	830	18,5	14	169	1 010	18,1	16	175	1 065	19,2
Frombork	11	32	593	17,0	11	32	593	18,0	15	35	601	15,3
Pozostałe	306	1 301	11 515	24,1	306	1 314	11 457	24,6	316	1 317	11 230	24,3
Razem	644	4 322	30 644	23,6	655	4 339	30 544	23,2	696	4 429	30 588	23,2

Źródło: *Morska Gospodarka Rybna w 2013 r., Morski Instytut Rybacki – Państwowy Instytut Badawczy Zakład Ekonomiki Rybackiej, Gdynia, czerwiec 2014*

ROLNICTWO

W 2012 roku użytki rolne obszaru LGD stanowiły 41 775 ha, z czego największy udział użytków rolnych posiadają gminy wiejskie: Nowa Wieś Lęborska, Wicko, Cewice oraz Choczewo. Naturalnym zjawiskiem jest to, że w tych gminach również występuje największa ilość gospodarstw rolnych: Nowa Wieś Lęborska (965), Wicko (683), Choczewo (564), Cewice (509). Na obszarze LGD największy udział w strukturze użytków rolnych stanowią grunty orne – 27 319 ha. Na kolejnych miejscach znajdują się grunty ugorowane – 1 211 ha, łąki – 8 454 ha, pastwiska – 4 654 ha, sady i ogrody – 77 ha¹⁵.

Średnia wielkość gospodarstwa rolnego na obszarze LGD to ok. 20 ha, przy czym średnia wielkość gospodarstwa rolnego w województwie pomorskim to 12,5 ha. Obszar LGD charakteryzuje się znaczącym potencjałem naturalnym sprzyjającym rozwojowi głównych kierunków rolnictwa: hodowli i produkcji roślinnej. Kierunki rolnictwa ugruntowały się na obszarze LGD od dawna, i są tym bardziej ugruntowane, że gospodarstwa są przekazywane z pokolenia na pokolenie. Największe hodowle bydła są zlokalizowane na terenie gminy Nowa Wieś Lęborska. Ponadto hodowla trzody chlewnej stanowi główny kierunek w rolnictwie na terenie gmin Cewice i Nowa Wieś Lęborska. Wielkość hodowli trzody chlewnej na obszarze LGD stanowi 14 tys. szt¹⁶.

W rozwoju rolnictwa przeszkodą jest brak zorganizowanych grup producenckich, które prowadziłyby profesjonalny marketing produktów zbożowych. W ostatnich latach zauważona została zmiana profilu działalności wielu gospodarstw rolnych lub różnicowanie ich działalności, głównie w kierunku wypoczynkowo-turystycznym. Prowadzi to do powstawania nowych miejsc pracy i dodatkowego źródła dochodu.

¹⁵ www.infoeko.pomorskie.pl

¹⁶ Strategia Rozwoju Powiatu Lęborskiego – aktualizacja na lata 2014-2020

TURYSTYKA

Obszar objęty strategią jest obszarem o silnie rozwiniętym sektorze turystyki. Nie tylko poprzez bezpośredni dostęp do Morza Bałtyckiego, ale także poprzez bogate zasoby przyrodnicze i krajobrazowe. Położenie geograficzne obszaru LGD, dostęp do morza, jeziora, bagna i lasy sprawia, że jest on jednym z bardziej malowniczych regionów województwa pomorskiego. Występują tu naturalne plaże, ruchome wydmy, dzikie i nie zmienione gospodarką człowieka formy krajobrazu. To wszystko wpływa na rozwój turystyki obszaru LGD.

Baza turystyczna na obszarze LGD jest rozłożona dość nierównomiernie – największą bazą noclegową dysponuje Łeba. Liczba obiektów noclegowych na obszarze LGD w 2013 r. kształtowała się następująco:

Tabela 12. Turystyczne obiekty noclegowe na obszarze LGD

L.p.	Gmina	Obiekty hotelowe	Inne obiekty noclegowe - razem	Inne obiekty noclegowe		
				Inne obiekty zakwaterowania zbiorowego – kempingi i pola biwakowe	Inne obiekty zakwaterowania zbiorowego – zespoły domków turystycznych	Inne obiekty noclegowe – pozostałe
1	Lębork	2	0	0	0	0
2	Łeba	14	99	7	12	80
3	Wicko	2	21	0	2	19
4	Nowa Wieś Lęborska	1	2	0	0	2
5	Cewice	0	0	0	0	0
6	Choczewo	0	21	0	1	20
Razem		19	143	7	15	121

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS-BDL

Poza wykorzystaniem zasobów przyrodniczych na obszarze LGD widoczny jest rozwój turystyki kulturowej – imprezy kulturalne, wystawy, targi, zawody itp. Atrakcyjność obszaru LGD jest wykorzystywana w wielu obszarach działania turystyki i promocji.

W najbardziej rozwiniętej pod względem bazy noclegowej gminie LGD – Gminie Miejskiej Łeba – w roku 2013 ogólna liczba korzystających z noclegów wyniosła 74089 turystów, w tym 5406 stanowili turyści zagraniczni (7,3%). Szczegółowy wykaz turystów zagranicznych korzystających z noclegów na terenie LGD prezentuje tabela 11.

Tabela 13. Liczba noclegów udzielonych turystom zagranicznym w turystycznych obiektach noclegowych na terenie LGD

Turyści zagraniczni wg kraju pochodzenia	Łeba	Wicko	Lębork	Choczewo	Razem
Ogółem	5406	1802	725	89	8022
Austria	47	9	2	10	68
Belgia	67	4	10	0	81
Białoruś	133	2	3	0	138
Czechy	162	6	14	3	185
Dania	21	0	11	5	37
Estonia	5	0	0	0	5
Finlandia	18	0	16	0	34
Francja	103	0	6	0	109
Grecja	2	0	0	0	2
Hiszpania	16	0	28	0	44
Irlandia	10	0	6	0	16
Japonia	1	0	0	0	1
Kanada	27	0	1	0	28
Litwa	93	30	32	0	155
Luksemburg	4	0	0	0	4
Łotwa	4	0	0	0	4
Malta	2	0	0	0	2
Holandia	116	4	155	0	275
Niemcy	3759	1704	243	17	5723
Norwegia	34	0	18	32	84
Portugalia	1	0	0	0	1
Rosja	65	5	22	0	92
Słowacja	9	2	2	0	13
Słowenia	2	0	0	0	2
Stany Zjednoczone Ameryki	43	0	14	0	57
Szwajcaria	123	15	0	0	138
Szwecja	243	10	62	0	315
Ukraina	0	0	5	0	5
Węgry	14	0	2	0	16
Wielka Brytania	140	5	24	20	189
Włochy	97	6	14	2	119
Pozostałe kraje	45	0	35	0	80

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL (stan na 31.12.2013 r.)

W powyższej tabeli nie zostały zestawione Gminy Nowa Wieś Lęborska oraz Cewice ze względu na brak skorzystania przez turystów zagranicznych z posiadanej bazy noclegowej. Powyższe przedstawia znaczną dysproporcję pomiędzy poszczególnymi gminami LGD, ze względu na charakter i potencjał turystyczny każdej z tych gmin.

Ponadto obszar LGD charakteryzuje się dużą sezonowością. Poza okresem letnim nie obserwuje się napływu turystów. Miejsca bardzo atrakcyjne turystycznie po okresie sezonu letniego odnotowują mniejszy spadek odwiedzin, a przedsiębiorcy zajmujący się usługami noclegowymi i gastronomicznymi najczęściej zawieszają swoją działalność gospodarczą.

INWESTYCJE

Nakłady inwestycyjne w powiatach, w których znajdują się gminy zrzeszone w LGD są znacznie niższe niż średnio w regionie i kraju. W 2012 roku wynosiły 1,5 tys. zł/1 mieszkańca w powiecie wejherowskim i 1,9 tys. zł/1 mieszkańca w powiecie lęborskim. W tym samym czasie w województwie i kraju oscylowały na poziomie 3,3 tys. zł/1 mieszkańca. Pod względem sektorów gospodarki, na omawianym obszarze nakłady na przemysł i budownictwo stanowiły największy odsetek (prawie 80% w powiecie lęborskim i ponad 55% w powiecie wejherowskim). Z kolei rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo stanowiło 5,6% w powiecie lęborskim i 1,3% w powiecie wejherowskim.

Podobna sytuacja została zaobserwowana w przypadku wartości brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach. Wartości te są zdecydowanie niższe niż wartości, które występowały w skali regionu i kraju. W 2012 r. wartości te wynosiły odpowiednio 40,0 tys., 38,3 tys. a w powiatach tworzących obszar LGD jedynie nieco ponad 14,5 tys. Opisana zmienna nie jest silnie skorelowana z nakładami inwestycyjnymi.

INFRASTRUKTURA I DOSTĘPNOŚĆ

Podstawowa siatka układu drogowego prowadzi do drogi krajowej nr 6 – węzła do aglomeracji trójmiejskiej i większych miast tj. Koszalin czy Szczecin. Istotnym problemem jest zły stan infrastruktury kolejowej, w wyniku czego redukowane są połączenia pasażerskie, co powoduje

wzmoczony ruch kołowy na drogach. Jedynie sezonowo uruchamiane są połączenia kolejowe pasażerskie relacji Lębork – Łeba.

Autobusowy transport publiczny na obszarze LGD jest wykonywany głównie przez PKS S.A. w Słupsku, a także uzupełniany przez firmy prywatne. Niestety żegluga przybrzeżna i śródlądowa nie jest wykorzystywana jako publiczny transport. Jednakże jest ona istotnym elementem wykorzystywanym przy obsłudze morskich przewozów turystycznych¹⁷.

Ponadto na terenie LGD wzrasta długość dróg i tras rowerowych. Zwiększa się ilość tras zarówno o charakterze komunikacyjnym jak i rekreacyjnym. Na terenie LGD znajduje się prawie 24 km ciągów rowerowych, z czego 11,635 km stanowią drogi rowerowe, a 12,3 km stanowią drogi pieszo-rowerowe.

W roku 2013 na terenie LGD znajdowało się 17 oczyszczalni ścieków. Na opisywanym obszarze widoczne są znaczne lokalne różnice pomiędzy odsetkiem osób korzystających z oczyszczalni ścieków. Najlepszą sytuację obserwuje się w miastach Łeba i Lębork – odsetek osób korzystających z ww. sieci to odpowiednio 98 i 97%. Na kolejnym miejscu znajduje się gmina Cewice – 83%. W pozostałych gminach LGD odnotowuje się wartości dużo poniżej 50% (gmina Choczewo 41%, gmina Nowa Wieś Lęborska 37%, gmina Wicko 31%).

W zakresie energetyki - wraz z zaobserwowanym rozwojem sieci gazowej w gminach - wzrasta odsetek osób korzystających z ww. sieci. Jednakże nie we wszystkich gminach z obszaru LGD dostępna jest czynna sieć gazowa – znajduje się ona w miastach: Lębork i Łeba oraz na terenie gminy Nowa Wieś Lęborska. Od 2007 do 2013 roku liczba odbiorców gazu wzrosła w gminie Nowa Wieś Lęborska o 13,5%, przy jednoczesnym wzroście długości czynnej sieci gazowej na terenie tej gminy o 46,3%. W mieście Lębork nastąpił nieznaczny wzrost liczby odbiorców gazu – o 1%, natomiast o 10,4% wzrosła długość czynnej sieci gazowej na terenie tego miasta. Największy wzrost w badanym okresie nastąpił w mieście Łeba – o 100%, po ukończeniu budowy sieci w 2012 roku. W 2013 roku liczba odbiorców wynosiła 42, a długość czynnej sieci 21 845 m.

¹⁷ Regionalny Program Strategiczny w zakresie transportu „Mobilne Pomorze”

LITERATURA

1. Strategia Rozwoju Powiatu Lęborskiego – aktualizacja na lata 2014-2020
2. Koncepcja głównych tras rowerowych dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lęborka oraz lokalnych ścieżek dla Miasta Lębork
3. Regionalny Program Strategiczny w zakresie transportu „Mobilne Pomorze”
4. Dane źródłowe Instytutu Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie
5. Dane źródłowe Morskiego Instytutu Rybackiego – Państwowego Instytutu Badawczego w Gdyni
6. Dane źródłowe Starostwa Powiatowego w Lęborku
7. Dane źródłowe gmin zrzeszonych w LGD
8. <http://stat.gov.pl>
9. <http://infoeko.pomorskie.pl>
10. <http://port.leba.eu/pl/>

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Obszar Lokalnej Grupy Działania Dorzecze Łeby	4
--	---

SPIS TABEL

Tabela 1. Ogólna charakterystyka Gmin LGD	3
Tabela 2. Charakterystyka demograficzna LGD w 2013 r.	8
Tabela 3. Wykształcenie na terenie powiatów LGD	9
Tabela 4. Placówki oświatowe na obszarze LGD, stan na 09.2013 r.	10
Tabela 5. Współczynnik skolaryzacji netto obszarze LGD na przełomie 2007-2013.....	10
Tabela 6. Rynek pracy na obszarze LGD w 2013 r.	13
Tabela 7. Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej LGD w 2013 r.	14
Tabela 8. Organizacje pozarządowe na terenie LGD	15
Tabela 9. Wnioski złożone w ramach Funduszu Akumulatora Społecznego 2014/15 przez organizacje pozarządowe i grupy nieformalne	17
Tabela 10. Liczba, pojemność i moc floty kutrowej według portów rejestracji w latach 2011-2013.....	20
Tabela 11. Liczba, pojemność i moc floty łodziowej według portów rejestracji w latach 2011-2013.....	21
Tabela 12. Turystyczne obiekty noclegowe na obszarze LGD	23
Tabela 13. Liczba noclegów udzielonych turystom zagranicznym w turystycznych obiektach noclegowych na terenie LGD	24